

[Bertel Dahlgaard.]

den tidligere Regerings Handlinger. Det er under denne Finanslovbehandling klarlagt, at Statsministeren mener, at Grænsen ligger fast, saaledes som Nationalitetsforholdene i Grænseegnene nu er, og saa længe lignende Nationalitetsforhold raader. Det er klarlagt, at Statsministeren afviser enhver Tanke om, at en Folkeafstemning i Sydslesvig nu skulde kunne være bestemmende for Sydslesvigs Tilhørsforhold.

Der har altsaa ikke været Divergenser mellem Partierne paa disse Punkter, ligesom der har været den mest absolutte Enighed mellem Partierne om at hjælpe og støtte vort danske Mindretal i Sydslesvig paa enhver tænkelig Maade under de nu herskende ulykkelige Forhold saavel som med Hensyn til Sikringen af dets frie nationale og folkelige Liv ud i Fremtiden.

Tilbage bliver der kun et Punkt, som hidtil i nogen Grad har ligget hen i det dunkle, men hvor Statsministeren i sine sidste Udtalelser er gaaet et Skridt videre end tidligere, idet han nu siger, at Ministeriet ønsker en afgørende Afstemning efter et Aaremaal om Landsdelens Tilhørsforhold.

Statsministeren begaar her den Uforsigtighed, som jeg knap nok vil tro, at den højtærede Udenrigsminister har billiget, at betragte Spørgsmaalet om en mulig Afstemning engang ud i Fremtiden som en isoleret Sag, medens det sikkert maa staa ganske klart for Danmarks udenrigspolitiske Ledelse, at det er et Spørgsmaal, som under alle Omstændigheder maa ses i Sammenhæng med, hvilket Styre Landsdelen maatte blive underkastet i Tiden indtil en saadan Afstemning — og herom aner Statsministeren jo ikke det allerfjerneste. Det synes utænkeligt, at Statsministeren kan proklamere en Afstemning som Maalet for hans Politik uden Hensyn til de øvrige Omstændigheder vedrørende Sydslesvigs Stilling i den kommende Tid.

Statsministerens paa det nuværende Tidspunkt uforsigtige Udtalelser genkalder i min Erindring hin Dag for 25 Aar siden, da daværende Statsminister Neergaard kaldte Sønderjydernes gamle Fører, H. P. Hanssen, til sig og bad ham blive Kommissær for de sønderjyske Anliggender. H. P. Hanssen spurgte: „Hvad Politik vil I føre?“ Neergaard svarede: „Vi vil søge anden Zone internationaliseret og ny Afstemning om 15 Aar.“ H. P. Hanssen afslog da øjeblikkelig Tilbudet, og hvorfor? Fordi han mente, at Proklamationen af en Afstemning efter en Aarrækkes Forløb kunde

rumme store Farer for Danmark ud i Fremtiden, eftersom ingen paa det daværende Tidspunkt kunde vide, hvorledes Forholdene i Europa og hele Verden vilde ligge om et længere Aaremaal. Han frygtede for, at Danmark kunde komme ud for at faa Grænse-spørgsmaalet rullet op paa det mest ubelejlige Tidspunkt, og han saa det derfor som noget skæbnesvangert for Danmark og Nordslesvig at holde Grænseforholdene flydende.

Det viste sig, at Neergaards Politik var uigennemførlig, og i 1935, da Afstemningen efter Neergaards Plan skulde have været iværksat, kunde baade Nordslesvigs og Sydslesvigs Befolkning prise sig lykkelig over, at det var H. P. Hanssens Syn, der blev det sejrende.

Tiderne skifter, og Problemerne vender aldrig tilbage til os helt i den samme Skikkelse, men jeg haaber, at vi her i denne Sal aldrig vil glemme det centrale i det grænsepolitiske Testamente, H. P. Hanssen efterlod sig, dette nemlig, at vi i alle vore Handlinger i Grænse-spørgsmaalet maa tænke først paa Danmarks Sikkerhed igennem Tiderne og paa at betrygge det Nordslesvig, som blev Danmark tro, uden Hensyn til, om Tyskland var mægtigt eller svagt.

Men i Dag staar der endnu ikke Strid om disse Spørgsmaal; alt, hvad der hidtil har foreligget til aktual Afgørelse, har kunnet afgøres i Enighed. Den nuværende Regering er ikke i sine Handlinger paa noget Punkt naaet ud over det Stade, vi befandt os paa ved dens Tiltræden. Paa et enkelt Punkt har Statsministeren nu fremsat en Udtalelse, hvis Rækkevidde ingen — heller ikke Statsministeren — i Dag kan overse, og som Rigsdagen først har Mulighed for at tage Stilling til, naar Spørgsmaalet maatte komme til at foreligge i dets Sammenhæng med de for Sydslesvigs Forhold i øvrigt afgørende Beslutninger. Statsministerens Udtalelse er fremsat paa et Tidspunkt, hvor endnu ingen faktisk Handling fra hans eller Regeringens Side afgiver nogen Baggrund for Udtalelsen, og hvor jeg derfor tror, det vilde have været heldigere, at den ikke var fremsat.

Den højtærede Handelsminister beskæftigede sig i sin Tale med Spørgsmaalet om Udnævnelse af Administratorer i Aktieselskaber med tysk Kapital og udtalte herunder, at Handelsministeriet følger det Princip ikke til Administrator at udnævne en Sagfører, der som Bestyrelsesmedlem eller juridisk Konsulent i Forvejen er knyttet til vedkommende Selskab. Jeg tvivler selvfølgelig ikke paa, at Handelsministeren